

Obec Němčovice

Vážený pan **Mgr. Richard Brabec**, ministr životního prostředí

Na vědomí:

1. *předseda vlády Ing. Andrej Babiš*
2. *všem poslancům prostřednictvím předsedů poslaneckých klubů Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky*

Němčovice, 1.7.2020

Vážený pane ministře,

chci Vám poděkovat za Váš dopis/email, který mi byl jako odpověď na můj otevřený dopis doručen dne 26.6.2020 a kterým jste přispěl k alespoň určitému osvětlení situace ohledně přípravy nové odpadové legislativy a jejího obsahu. Osobně si Vás velice vážím a oceňuji řadu aktivit, které pro obce a města, spolu s dalšími kolegy ve vládě, děláte. Chápu také, že jste velice vytížená osoba a nemůžete proto sledovat řadu proběhlých a probíhajících aktivit a jednání, které velmi úzce souvisí s aktuálně projednávanou novou odpadovou legislativou.

Jako starosta si také vážím Vašich výroků pronesených v Poslanecké sněmovně, že bez podpory obcí a měst není možné finálně prosadit novou odpadovou legislativu. Je to logické, neboť jsou to právě obce a města, které ponese hlavní tíži navýšených nákladů na odpadové hospodářství po změně legislativy, kterou Váš resort připravil.

Chci podtrhnout, že jako obce bedlivě sledujeme diskuzi zejména k Vámi zmíněným nástrojům třídící slevy a výše skládkovacího poplatku. Jak i sám potvrzujete ve Vaší odpovědi, původní nastavení těchto nástrojů v návrhu zákona bylo nutné změnit. Nastavení se totiž při podrobné analýze dat z obcí a měst ukázalo jako nefunkční. Oceňuji, že i samotní vládní poslanci proto připravili pozměňovací návrhy, které danou věc určitým způsobem řeší. Na druhou stranu si nejsem z Vaší odpovědi jist, zda je Vám znám skutečný postoj obecních svazů k dané věci. Postoj, který byl v rámci těchto svazů odhlasován a který nyní koluje mezi obcemi a odbornou veřejností.

Proto si dovoluji přiložit ke své reakci dokumenty (*příloha č. 3*), které bez pochyby ukazují na fakt, že **všechny obecní svazy, tedy konkrétně Svaz měst a obcí ČR, Sdružení místních samospráv ČR a Spolek pro obnovu venkova ČR (příloha 2) se shodly na nezbytnosti provedení změn navrhované odpadové legislativy v předmětných parametrech**, a to ve vztahu k jednoznačné potřebě hájit zájmy obcí a měst, ale i zájmy na vhodné směřování odpadového hospodářství směrem ke splnění recyklačních cílů EU. **Konkrétně byla dne 13.5.2020 učiněna shoda na společném pozměňovacím návrhu, který řeší obě sporná témata, a to jak třídící slevu, tak výši skládkovacího poplatku. Ten všechny tři obecní svazy odhlasovaly na hodnotu nejvýše 1450 Kč, tedy o 400 Kč nižší, než navrhované nastavení v zákoně a než navrhované vládní pozměňovací návrhy.** Jak z přiložených dokumentů plyne, hlasování bylo jednoznačné a obecní svazy se o tomto výsledku hlasování vzájemně informovaly (*hlasování v SMO ČR proběhlo dle zápisu v poměru zúčastněných 8 PRO, 1 PROTI*). V probíhající odborné diskuzi mezi obcemi a městy, ale i mezi odbornou veřejností je toto aktuálně bráno jako klíčová informace. Mohu potvrdit to, že i konkrétní obce a města vyjadřují silnou podporu potřebě prosazení pozměňovacích návrhů daných parametrů. **Příslušný pozměňovací návrh, kterému prokazatelně vyjádřily podporu všechny obecní svazy, byl načen v druhém čtení v rámci sněmovního tisku č. 676 pod číslem 5751.**

Nyní je balík nové odpadové legislativy před třetím čtením. To má proběhnout pravděpodobně ještě v červenci. Vnímám jako velmi důležité Vás o této klíčové skutečnosti písemně informovat, neboť ministerstvo životního prostředí, jako gestor dané legislativy musí, jak jste i sám několikrát uvedl před poslanci, brát postoje obcí k nastavení odpadové legislativy jako **stěžejní**. **Osobně nemám informaci, že by existoval mezi navrženými pozměňovacími návrhy nějaký další pozměňovací návrh, kterému by vyjádřily plnou podporu dohromady všechny tři obecní svazy.** Tomuto návrhu *(stejně jako dalším návrhům SMS ČR a SPOV ČR, načteným paní poslankyní Krutákovou)* rovněž dle mých informací vyjádřily podporu také profesní a odborné organizace obecních a městských komunálních, či odpadových firem vlastněných obcemi a městy. **Pokud tedy má být nová odpadová legislativa nastavena se skutečnou podporou obcí a měst a mají být vyvráceny dohady, zda není nastavena spíše pro podporu velmi úzkého spektra vybraných ekonomických zájmů, pak je toto ideální cesta, jak to zajistit.**

Zároveň bych chtěl na závěr ocenit velké úsilí předsedů všech obecních svazů. Neboť nalézt takovouto doposud nejširší a jednoznačnou věcnou shodu na nastavení klíčových ekonomických parametrů, jejichž tíži ponese především obce a města, se zatím nikomu nepodařilo, až nyní. Zástupci odborné veřejnosti z obecních firem navíc jednoznačně potvrdili, že dané nastavení je ekonomicky plně způsobilé k dosažení vámi uvedeného evropského cíle odklonu odpadů ze skládek, a to dokonce s rezervou. Tato průřezová shoda obecních svazů samozřejmě může být napadána ze stran „tvrdých byznysových zájmů“. Dohoda obecních svazů může být těmito zájmy účelově drolena a znevažována. Ano, to lze předpokládat. Je ale zcela zřejmé, že pokud půjde ve sněmovně o nalezení vyvážené cesty, která bere obce a města jako skutečné partnery, kteří navýšené náklady nesou, pak je odpovědností poslanců zvolit takové řešení, které budou moci ve vztahu k obcím a městům objektivně obhájit.

Jinými slovy, poslanci nyní mají, díky snaze předsedů obecních svazů, jednoznačnou možnost hlasovat transparentně pro vyvážené řešení spolu s obcemi a městy, nebo mohou hlasovat pro jiné zájmy. Každopádně bude toto hlasování ze strany obcí a měst velmi sledované.

S úctou

Karel Ferschmann, v.r.
starosta

Přílohy:

- 1) Odpověď Mgr. Richarda Brabce ze dne 26.6.2020
- 2) Dopis na všechny obce a města ze dne 29.5.2020, včetně přílohy dopis SMS ČR + SPOV ČR
- 3) Usnesení předsednictva SMO ČR ze dne 13.5.2020 + příloha s pozměňovacím návrhem

----- Přeposlaná zpráva -----

Předmět: Z Němčovic - odpověď ministra ŽP

Datum: Fri, 26 Jun 2020 12:52:10 +0200

Od: Richard.Brabec@mzp.cz

Komu: karel@ferschmann.cz

Kopie: Jiri.Holik@mzp.cz

Vážený pane starosto,

z pověření premiéra Andreje Babiše reaguji na Váš email, který se kriticky vyjadřuje k projednávané odpadové legislativě.

Na úvod bych rád uvedl, že předložené legislativní návrhy ministerstvo dlouhodobě diskutovalo se zástupci obcí tak, aby byly pro obce a města akceptovatelné. Což se u všech návrhů podařilo. Svaz měst a obcí vyjádřil nové odpadové legislativě explicitní podporu. Obce a města považují za stěžejního partnera pro diskusi k nové legislativě.

Česká republika nezbytně potřebuje novou legislativu k tomu, aby byly realizovány potřebné změny ve způsobech nakládání zejména s komunálními odpady, u kterých dochází ke zbytečnému skládkování a plýtvání druhotnými surovinami. Dokud bude skládkování nejlevnějším způsobem, jak se odpadů legálně zbavit, pak se nebude recyklaci v České republice dařit.

Nový zákon o odpadech je konstruován tak, aby dopady na obce byly přiměřené a rozložené v dostatečném časovém rozmezí. Vyhověli jsme například požadavku obcí, aby zákaz skládkování recyklovatelných a využitelných byl posunut o 6 let oproti stávajícímu zákonu o odpadech na rok 2030.

K Vaším jednotlivým kritickým postřehům uvádím následující.

MŽP situaci v oblasti sběrového papíru intenzivně řešilo a podařilo se zajistit zvýšení příspěvků autorizované obalové společnosti EKOKOM pro tuto komoditu. V důsledku koronavirové krize došlo naopak v posledních měsících k razantnímu nárůstu ceny sběrového papíru. Třídění tedy určitě smysl má a bude velmi důležité i do budoucna, protože bude obcím šetřit náklady, které by vznikaly, pokud by se odpady skládkovaly.

Domácím kompostováním dochází k předcházení vzniku odpadu, který se nedostane do obecního systému, tím dochází k omezení vzniku odpadu, se kterým musí obec nakládat. Z tohoto důvodu MŽP domácí kompostování podporuje a bude podporovat. Diskuse k započítávání domácího kompostování do třídící slevy bude dále pokračovat. K třídící slevě dále uvádím, že jednak MŽP dalo souhlasné stanovisko k pozměňovacím návrhům, které podstatně snižují úrovně pro dosažení slevy. V prvních dvou letech došlo ke snížení požadovaných 55 % na 40 % v 2021 a z 60 % na 45 % roce 2022. To znamená, že významně více obcí na slevu dosáhne i v dlouhodobém horizontu. Kromě toho byl ve druhém čtení zákona o odpadech načten komplexní pozměňovací návrh, který upravuje kritérium, na základě kterého budou obce slevu čerpat. Bude se jednat o množství odpadů uložených na skládky na obyvatele a rok. To znamená, že slevu budou čerpat všechny obce do úrovně stanoveného množství v daném roce. Výhodou tohoto modelu rovněž je, že se sleva čerpá přímo v příslušném roce a nenastává tzv. „náhlá smrt“, což bylo kritizováno u slevy vázané na úroveň vytřídění. Pokud tedy obce budou dobře třídít a málo v daném roce ukládat na skládky, pak mohou slevu čerpat podstatnou část roku nebo celý rok. V tomto modelu slevy se rovněž zohlední domácí kompostování, které snižuje množství odpadů, se kterými se nakládá v obecních systémech.

K pozměňovacím návrhům, které byly předloženy poslankyní Janou Krutákovou a které jste podpořil, uvádím, že podle MŽP nemají potenciál, aby bylo dosaženo vyšších úrovní třídění. Nemotivují obce ke zlepšování třídění.

K výtce ohledně "malých obcí v područí" svozových firem lze uvést, že obce mají možnost se sdružovat do svazků a řešit řadu agend, včetně agendy nakládání s odpady společně. Je pak logické, že vyjednávací pozice svazku obcí vůči svozovým společnostem je jiná než vyjednávací pozice každé obce samostatně. Ministerstvo životního prostředí sdružování obcí dlouhodobě podporuje a bude podporovat i nadále.

Pokud jde o EKO-KOM, tak tato organizace je především autorizovanou obalovou společností, nikoliv kolektivním systémem, rozdíl je v tom, že se na jeho činnost vztahují zásadně přísnější podmínky, než na kolektivní systémy (jejichž činnost definuje zákon o odpadech). Podmínky pro působení autorizovaných obalových společností se aktuálně v návrhu novely zákona o odpadech dále zpřísnují. EKO-KOM významně obcím přispívá finančními prostředky na zajištění sběru a recyklace obalových odpadů (86 % příjmů EKO-KOMu jde na přímou nebo nepřímou podporu obcí). EKO-KOM přitom nesubvencuje obcím veškeré náklady spojené se sběrem a nakládáním s odpady, tato organizace řeší jen obalovou část. Sběr neobalových odpadů musí obec řešit na své náklady a financovat jej například z plateb od obyvatel.

Hovoříte o „područí kolektivních systémů“. Vaše obec má přitom uzavřenou smlouvu se všemi kolektivními systémy (Elektrowin, Asekol, REMA Systém, Ekolamp). Pokud tedy máte pocit, že služby některého z kolektivních systémů jsou nevýhodné, spolupráci můžete ukončit. Důvod, proč kolektivní systém Asekol zcela zrušil příspěvek za sběr televizí vůči obcím je daný dlouhodobým nadlimitním sběrem televizí ze strany tohoto kolektivního systému (mnohdy i

přes 100 %, než co uvedli na trh do systému zapojení výrobci v daném roce). Zpracování (recyklace) televizí je přitom nákladné, neboť obsahují nebezpečné látky. Některé kolektivní systémy přitom neplní své povinnosti. S těmi vede MŽP správně řízení. Návrh zákona o výrobcích s ukončenou životností by měl situaci zlepšit, protože dojde ke zpřísnění podmínek fungování kolektivních systémů.

Vzhledem k dlouhodobé přípravě nových právních předpisů se domnívám, že reagují na podstatnou část Vašich kritických připomínek. Z mého pohledu není důvod, aby obce nové nastavení odmítaly nebo z něho měly obavy. Děkuji Vám za dosavadní spolupráci.

Richard Brabec
ministr životního prostředí

Adresováno všem 6258 obcím a městům v České republice

Na vědomí předseda vlády Ing. Andrej Babiš

Němčovice, 29.5.2020

Vážená paní starostko, Vážený pane starosto,

jako dlouholetý starosta obce a také jako emeritní předseda Pracovní skupiny pro životní prostředí a zemědělství ve Sdružení místních samospráv ČR se na Vás obracím tímto společným dopisem, který navazuje na společný dopis **Sdružení místních samospráv ČR, z.s. (SMS ČR)** a **Spolku pro obnovu venkova ČR, z.s. (SPOV ČR)**, tedy organizací zastupujících aktuálně přes 2700 obcí (1920 obcí sdružuje SMS ČR a přes 700 obcí SPOV ČR). Jejich únorový dopis obce upozornil na vážné problémy aktuálních návrhů nové odpadové legislativy a jejich dopadů na obce a města (únorový dopis obecních svazů je v příloze).

Aktuálně se balík odpadových zákonů nachází před druhým čtením v poslanecké sněmovně. K předlohám MŽP se jen do výboru pro životní prostředí sešlo rekordních 94 pozměňovacích návrhů. Rada dalších se prý bude ještě načítat. Zákony jednoznačně obsahují řadu nedořešených problémových bodů a minimálně s obcemi na nich v žádném případě nepanuje potřebná shoda.

Jak již bylo shrnuto v únorovém dopisu obecních svazů, **aktuální návrh je pro obce zcela zbytečně ekonomicky zatěžující a dostatečně přitom nesleduje recyklační cíle, ke kterým se ČR zavázala a které plynou z platných evropských směrnic.** Obce a jejich občané tak mají nést o poznání větší náklady za odpady. Z návrhů však není vůbec zřejmé, jak toto citelné navýšení nákladů dopomůže k předepsanému splnění závazných recyklačních cílů. Stále trvá vážné riziko, že odpady se pouze přesunou ze skládek do nových spaloven. Nicméně právě před tím EU varovala. Odpady mají nově být dle EU zejména suroviny pro další výrobu a tomu je třeba vytvořit prostředí. Mělo by přeci jít zejména o to, aby pro odpady vytříděné v obcích a městech standardně fungoval odbyt a aby zde byl dostatek recyklačních kapacit. Obce si nedávno opět vyzkoušely vážný problém, tentokrát s přebytky odpadního papíru. Obce umí třídit, ale stát neudělal ani v nové legislativě žádná opatření na podporu dlouhodobého odbytu vytříděných surovin, na podporu recyklace. K čemu tedy nově takové ekonomické zatížení obcí, když ty hlavní problémy se neřeší? S jistotou nedává žádnou logiku vytříděné odpady skládkovat nebo nově spalovat.

Od února se ukázalo, že skutečně **drtivá většina obcí, včetně těch, které mají třídění jako svou prioritu a dlouhodobě do něj investují, prakticky nedosáhne na ministerstvem navrhovanou třídící slevu v jednotlivých letech.** Návrh de-facto vede k tomu, že obce místo aby třídily, budou ve finále spíše rezignovat na potřebu vysokého stupně třídění. Než aby ve svých dosavadních investicích do třídění pokračovaly, budou spíše produkovat větší množství směsných odpadů. To je však v rozporu s cíli EU, která definovala, že již do roku 2030 chce, aby množství směsných odpadů bylo redukováno na polovinu tím, že se odpady budou co nejvíce třídit. Zákon však motivaci k třídění řeší je do roku 2029, cíle EU a potřeba vysokého stupně třídění jsou ale až do roku 2035.

Od února se potvrdila rizika, která byla shrnuta do prvního dopisu. Tato rizika byla odborně potvrzena také ze strany samotných **obecních a městských komunálních firem** vlastněných obcemi a městy (sdruženými v celorepublikových svazech - Spolek veřejně prospěšných služeb, Sdružení komunálních služeb), tedy ze strany našich odborníků na danou problematiku. **V rámci obecních svazů byly, jak bylo v dopise slíbeno, připraveny konkrétní pozměňovací návrhy, které řeší ty nejzásadnější problémové body nejvíce dopadající na obce a města.** Tyto pozměňovací návrhy obecních svazů jsou aktuálně načteny v poslanecké sněmovně, paní poslankyní Janou Krutákovou. A jak bylo uvedeno, mají jak podporu obecních svazů, tak odborné veřejnosti.

K těmto pozměňovacím návrhům byl o podporu jednoznačných zájmů obcí a měst vyzván také Svaz měst a obcí ČR. Obecní svazy v této složité době samozřejmě musí pokud možno společně hájit zřejmé ekonomické zájmy obcí. **V tuto chvíli je již nepochybné, že návrhy zákonů je třeba dostatečně upravit tak, aby ekonomické dopady na obce byly akceptovatelné a odpovídaly potřebě vytyčených cílů a nebyly zbytečně vyšší.** A aby zákony lépe sledovaly možnosti skutečně efektivního třídění v obcích a městech a možnosti plnění závazných evropských recyklačních cílů.

Ze svého dlouhodobého působení vím, že obce podporují evropské cíle, jsou pro postupné omezení skládkování, jak stanoví EU, jsou pro třídění odpadů a chtějí splnit závazné recyklační cíle. Původní návrh zákona ale nejde dostatečně tímto směrem a obce dle našich odborníků z komunálních firem jednoznačně zbytečně ekonomicky zatěžuje. Je nutné zákon upravit tak, aby ekonomické dopady na obce byly i ve finálních letech nižší a přitom, aby zákony byly více nasměrovány na nutnou podporu recyklace a splnění závazných cílů EU.

Jako jeden z dalších aspektů, které v tuto chvíli není možné v žádném případě opominout, je fakt, že nastávající ekonomická recese, která přichází v návaznosti na probíhající pandemii, přináší negativní ekonomické dopady na rozpočty obcí a měst. Daňové výnosy klesají, rozpočty obcí se dostávají pod výrazně větší tlak. Je proto nutné volit do budoucna taková řešení a nastavení systémů, která nebudou pro obce ekonomicky více zatěžující, než je nezbytně nutné. Toto musí být nově zaručeno bez jakékoli pochybnosti.

Vážená paní starostko, vážený pane starosto, jmenované obecní svazy společnými silami definovaly potřebné úpravy navrhované legislativy za obce a města. Odpadová legislativa bude nyní předmětem posuzování poslanců. **Chci vás tímto dopisem požádat o aktivní písemnou podporu pozměňovacím návrhům obecních svazů, které ve sněmovně předložila za obecní svazy paní poslankyně Jana Krutáková, sama dříve také starostka.** Pokud to uznáte za vhodné, napište prosím poslancům z vašeho regionu alespoň stručnou zprávu a vyjádřete potřebu hájení zájmů obcí v rámci projednávání nové odpadové legislativy. Samotný jeden dopis není moc, ale řada dopisů konkrétních obcí může skutečně reálně pomoci obhájit pochopitelné a oprávněné zájmy obcí a měst.

Vaše případné reakce poslancům je třeba zasílat co nejdříve, nejlépe do poloviny června, neboť zákony jsou již na programu schůze sněmovny.

Tento dopis zasílám na vědomí také předsedovi vlády, neboť i v jeho zájmu je, aby byla provedena potřebná revize aktuálního nastavení navrhované odpadové legislativy tak, aby byly dostatečně vyslyšeny zcela logické argumenty obcí a měst uvedené v navržených pozměňovacích návrzích obecních svazů.

S úctou

Karel Ferschmann, v.r. (BEZPP)
starosta

Přílohy:

- 1) Dopis předsedů SMS ČR a SPOV ČR na obce a města ohledně dopadů nové odpadové legislativy, ze dne 21. února 2020
- 2) Příslušné pozměňovací návrhy jsou k dispozici na webu Spolku veřejně prospěšných služeb - <https://www.svps.cz/aktuality/zakon-o-odpadech-a-podpora-pozmenovacich-navrhu/>

JUDr. Stanislav Polčák
předseda, poslanec Evropského parlamentu

Ing. Veronika Vrečionová
předsedkyně, poslankyně Evropského parlamentu

OTEVŘENÝ DOPIS

Věc: Dopady „odpadových zákonů“ na obce

V Praze dne 21. února 2020

Vážená paní starostko, Vážený pane starosto,

dovolte nám se na Vás obrátit tímto společným dopisem za **Sdružení místních samospráv ČR, z.s. (SMS ČR)** a **Spolek pro obnovu venkova ČR, z.s. (SPOV ČR)**, organizace zastupující aktuálně přes **2700 obcí** (1920 obcí sdružuje SMS ČR a přes 700 obcí SPOV ČR), ve věci návrhu nové odpadové legislativy a jejich dopadů na obce a města.

Jakkoli vítáme, že vláda ČR (MŽP ČR) předložila návrh tří zásadních nových zákonů odpadového hospodářství a tzv. změnového zákona, **jejich stávající znění bude mít na obce významný dopad, v některých oblastech dokonce zásadní**. Dovolte nám Vás požádat, abyste jejich projednávání věnovali potřebnou pozornost. Budeme vděční za podporu našich stanovisek, jež u této legislativy SMS ČR a SPOV ČR společně předloží.

Analýza dopadů předložené odpadové legislativy vychází z analýz vládních úřadů, profesních asociací a také našich vlastních, které jsme provedli. Obecně vítáme, že je ambicí provést přijaté evropské směrnice do českého právního řádu. Návrhy vychází z **výrazného zdražení současného skládkovacího poplatku**, což je opatření očekávané. Je však otázkou, zda takto výrazné zdražení ze současných 500 Kč/t až na **1.850,- Kč/t** je úměrné sledovanému cíli, jímž je odklonění komunálního odpadu ze skládek. Samotné vládní analýzy ukazují, že tento **cíl by byl splnitelný i při nižších poplatcích**. Jak jistě víte, obce vedle poplatku za uložení na skládku musí hradit také samotnou cenu skládky a rekultivační poplatek, tedy k poplatku dalších cca 500 – 700 Kč/t (dle návrhu tedy celkem cca 2400 Kč za tunu bez dopravy). Obce hradí celý systém nakládání s odpadem na svém území, aktuálně to dohromady činí v průměru cca 950 Kč na občana ročně. Po odklonu odpadů ze skládek budou obce hradit náklady na ostatní technologie, které jsou však logicky dražší. Tyto dopady bohužel v návrzích vyhodnoceny nejsou.

Za problematické pokládáme právě **kombinaci různých opatření** nové legislativy, jež v souhrnu budou přinášet rozpočtové důsledky pro samosprávy po nabytí účinnosti nové legislativy. Zde především uvádíme tzv. **třídící slevu**, podle níž obce, splňující stanovené limity vytrídění komunálního odpadu, budou ukládat zbytkový komunální odpad s výraznou slevou. Tato je nastavena v návrhu zákona tak, že podle našich propočtů na ni obce nemají šanci (až na výjimky) dosáhnout. Přesné propočty aplikace této třídící slevy komplikuje fakt, že spolu s návrhem zákona nebyly v rozporu s legislativními pravidly předloženy prováděcí vyhlášky, ale jen jejich teze. **Nemůžeme však souhlasit se současnou konstrukcí této třídící slevy**, neboť pro obce nastavuje přísnější limity, než

podle evropské úpravy, limity jsou pro běžné obce jen velmi obtížně splnitelné i při značném úsilí a také třídící slevu obce mohou využít pouze do r. 2029, dál se s ní již vůbec nepočítá. Není tak zřejmé, jakým systémovým opatřením mají být obce motivovány k vysokému stupni třídění od roku 2030 nejméně do roku 2035, ke kterému jsou v rámci EU stanoveny cíle recyklace. Reálně dnes obce, jež se snaží zodpovědně plnit svou roli v odpadovém hospodářství, vytrídí cca 38% komunálního odpadu. Ovšem již pro rok 2022 třídící sleva vyžaduje už 60% vytrídění, což je v tak krátkém časovém úseku pro mnohé obce zcela nedosažitelná meta. Stejně tak je vysoce rizikové, pokud obec byť jen o pár desetin daných cílů vytrídění nedosáhne, neboť to znamená absolutní ztrátu nároku na slevu a ztrátu provedených investic k jejímu dosažení, protože návrh nebonifikuje obce, které se cíli blíží, ale jen ty, co jej dosáhnou.

Souhlasíme s tezí, že priorita je co nejvíce využitelných materiálových složek komunálního odpadu **vracet do oběhu** a také že musí dojít k **odklonu současné skládkovací praxe** právě k recyklaci komunálního odpadu. Ovšem na podporu těchto cílů zákony neobsahují prakticky žádná podpůrná opatření (jako jsou cílené daňové zvýhodnění či opačně sankce u využívání primárních surovin, opatření v zákoně o zadávání veřejných zakázek, příp. dotační programy státu). To je zásadní problém. Také je důležité podtrhnout objektivní fakt, že i evropské předpisy umožňují skládkování komunálního odpadu i po roce 2035 (ve výši 10%). Návrh českého zákona takovou možnost však zcela zapovídá už od r. 2030.

Naší snahou je najít shodu se Svazem měst a obcí ČR a též pokud možno Asociací krajů ČR a **předložit návrhy změn současných předloh**, aby úprava byla v souladu s předpisy EU a dopady na obce byly více vyvážené a také poplatkové povinnosti byly vůči obcím adekvátní a nedocházelo ke zbytečnému navyšování zákonných sazeb nad míru nezbytnou pro splnění cílů. Náklady totiž nesou právě obce a města. Tyto návrhy zveřejníme v měsíci březnu po jejich odborném projednání. Přivítáme připomínky či vyjádření podpory a také Vaši aktivitu na jejich podporu v jednáních s poslanci Vašich krajů, protože nastavená pravidla odpadové legislativy mají ambici platit na poměrně dlouhé období. **Je proto nezbytné současný legislativní proces ze strany samospráv nepodcenit.**

S úctou

Stanislav Polčák, v.r.
předseda SMS ČR

Veronika Vreclonová, v.r.
předsedkyně SPOV ČR

Citace vybraných poplatkových sazeb a míry vytrídění ze současné vládní předlohy

<u>Sazba poplatku za ukládání využitelných odpadů na skládku (v Kč/t)</u>										
2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030 a dále	
800	900	1000	1250	1500	1600	1700	1800	1850	1850	

<u>Míra povinného vytrídění směsného komunálního odpadu pro dosažení na tzv. třídící slevu</u>									
2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
35%	45%	55%	60%	65%	70%	70%	70%	75%	

**Přijaté usnesení v rámci 13. korespondenčního hlasování
Předsednictva SMO ČR**
(termín 13. května 2020)

I. Pozměňovací návrhy k návrhu zákona o odpadech

(materiál Pk/35/20)

Celkem se k materiálu vyjádřilo 9 členů Předsednictva Svazu. Tři členové se k materiálu nevyjádřili.

Hlasování – 8 členů souhlasilo s návrhem usnesení, 1 člen nesouhlasil s návrhem usnesení – návrh usnesení byl přijat.

Usnesení Pk13/I.:

Předsednictvo Svazu měst a obcí České republiky

I. bere na vědomí

podkladový materiál Pk/35/20 Pozměňovací návrhy k návrhu zákona o odpadech

II. souhlasí

s podporou pozměňovacího návrhu k vládnímu návrhu zákona o odpadech ve znění dle přílohy č. 1 podkladového materiálu

III. ukládá

předsedovi Svazu informovat Sdružení místních samospráv a Spolek pro obnovu venkova o výsledku hlasování Předsednictva Svazu měst a obcí ČR o pozměňovacích návrzích k vládnímu návrhu zákona o odpadech

Za splnění: předseda Svazu

Termín: ihned

V Praze dne 13. května 2020

Zapsal: Tomáš Fanta

Ověřila: Mgr. Radka Vladyková

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2020

VIII. volební období

Pozměňovací návrh
k vládnímu návrhu zákona o odpadech
(sněmovní tisk 676)

Předkládá:

Datum:

Návrh zákona se mění takto:

1. V § 162 odstavec 1 zní:

„(1) V poplatkovém období od roku 2023 do roku 2029 se pro komunální odpady splňující podmínky podle § 40 odst. 1, jehož je původcem obec, s výjimkou nebezpečných odpadů, namísto sazby poplatku pro využitelné odpady podle přílohy č. 9 k tomuto zákonu použije sazba poplatku stanovená v příloze č. 12 k tomuto zákonu, pokud obec v kalendářním roce dva roky předcházejícím poplatkovému období vyprodukovala podíl odděleně soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů uvedený v příloze č. 12 k tomuto zákonu.“

2. V § 162 odst. 4 se poslední věta zrušuje.

3. V příloze č. 9 bod 1. zní:

„1. Sazba pro jednotlivé dílčí základy poplatku za ukládání odpadů na skládku (v Kč/t)

[illegible]

*) podle § 40 odst. 1.“

4. Příloha č. 12 zní:

„Příloha č. 12 k zákonu č.../2020Sb.

**Sazba poplatku za ukládání komunálních odpadů
na skládku podle § 162 odst. 1 podle vyprodukovaného podílu odděleně
soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů v obci (v Kč/t)**

Podíl odděleně soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů x [%]	Sazba poplatku za příslušný rok v Kč/t						
	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
$40 < x \leq 50$	500	500	550	800	900	1000	1100
$50 < x \leq 60$	450	450	500	500	500	700	900
$60 < x \leq 70$	400	400	450	450	500	500	500
$x > 70$	350	350	350	350	400	400	450

Odůvodnění bodů 1., 2. a 4. pozměňovacího návrhu:

Návrh zákona obsahuje v přechodných ustanoveních (§ 162) „tzv. třídící slevu“. Tedy jinou nižší sazbu poplatku za ukládání odpadů na skládky v případě, že obec dosáhne v příslušném roce (dva roky zpětně) konkrétní podíl odděleně soustředěvaných recyklovatelných komunálních odpadů stanovený v příloze č. 12 k zákonu. Jedná se o ekonomický nástroj, který má motivovat obce k vyššímu třídění komunálních odpadů. Problémem však je, že podíl (%) je nastaven jako velmi vysoký a pro obce obtížně dosažitelný, např. v roce 2022 by obce měly pro dosažení slevy třídit 60% komunálních odpadů. Toho ale v praxi dosáhne minimum obcí. Navíc, pokud se obci, která jeden rok na slevu dosáhne, nepodaří do dalšího roku navýšit třídění o příslušné procento z přílohy č. 12, spadne automaticky pod vysokou sazbu poplatku (Příloha č. 9 zákona). A to přesto, že tato obec již dosáhla v třídění dobrých výsledků a investovala finance do rozvoje třídícího systému. V návrhu zákona nastavená „třídící sleva“ tedy může ve výsledku vést k tomu, že obce ztratí motivaci třídit a dále vylepšovat obecní systémy nakládání s odpady.

Navrhuje se tedy do přílohy č. 12 pro toto přechodné období upravit sazbu poplatku pro komunální odpady, a to s ohledem na dosaženou úroveň třídění tak, aby obce měly určité zachytivé úrovně, tedy neztratily zcela nárok na slevu a byly přitom dále motivovány ke zvyšování míry třídění komunálních odpadů.

V reakci na aktuální situaci týkající se SARS-CoV-2, která zasáhla i nakládání s komunálními odpady v obcích, se navrhuje posunutí výpočtu třídící slevy až ve vztahu k poplatkovému období roku 2023.

Odůvodnění bodu 3. pozměňovacího návrhu:

V příloze č. 9 bod 1. návrhu zákona o odpadech (tabulka) se navrhuje snížit sazbu poplatku za ukládání odpadů na skládku, a to pouze pro **využitelné odpady**. Využitelné odpady vymezuje návrh zákona v § 40 odst. 1 a jedná se o velmi širokou množinu odpadů (např. odpady, jejichž výhřevnost v sušině je vyšší než 6,5 MJ/kg atd.).

Navyšující sazby poplatku pro jednotlivé roky jsou pro tyto využitelné odpady stanoveny v příloze č. 9 zákona jako zbytečně vysoké, což způsobí nemalé problémy původcům těchto odpadů, zejména obcím. Důvodová zpráva a ani přiložená analýza možností navýšení poplatku z roku 2014 neobsahují přesvědčivé argumenty, proč by mělo navýšení poplatků za ukládání odpadů pro využitelné odpady být aktuálně stanoveno zrovna v této výši. Přitom navýšení poplatků bude mít velmi významné dopady na značné množství subjektů.

Naopak v praxi ze zkušeností komunálních politiků vyplývá, že takto vysoké sazby poplatků přinesou citelné zdražení odpadového hospodářství obcí, a to i s ohledem na nedostatečné kapacity zařízení pro nakládání s odpady v ČR. Navrhuje se proto v příloze č. 9 stanovit **mírnější nárůst sazby poplatku za využitelné odpady** pro jednotlivé roky. I nižší sazby poplatku přitom budou stále představovat dostatečně se zvyšující sazbu poplatku, která splní požadovaný účel, tedy odklon odpadů od skládkování, a to bez zbytečného zatížení původců/obcí.

Navržená nižší sazba poplatku za využitelné odpady pro nejbližší následující roky 2021 a 2022 rovněž reaguje na situaci týkající se SARS-CoV-2, která citelně zasáhla i systémy nakládání s komunálními odpady v obcích.